

Vlaams
Parlement

vergadering **C203**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

van 22 april 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Lieve Maes aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de registratie van taalklachten - 1879 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de integratie van START en VSGB - 1827 (2014-2015)	5
VRAAG OM UITLEG van Bart Nevens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de Brusselse speelpleinwerking - 1800 (2014-2015)	8
VRAAG OM UITLEG van Willy Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de oprichting van een tweetalige wachtdienst voor huisartsen in Brussel - 1785 (2014-2015)	16

VRAAG OM UITLEG van Lieve Maes aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de registratie van taalklachten – 1879 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Katia Segers

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA): Minister, ik stelde u een schriftelijke vraag over de behandeling van brievenacties van vzw 'de Rand' over taalklachten. U antwoordde daarop dat vzw 'de Rand' zijn functie nu eerder in een tweede lijn ziet, adviserend en ondersteunend. Ik vond dat een goed antwoord, omdat het past in ons partijverhaal van sterke lokale besturen. Vzw 'de Rand' ondervond immers dat instanties die de taalwetgeving overtraden, meer gehoor gaven aan een brief van de lokale overheid dan aan een brief van vzw 'de Rand'.

Dit maakt natuurlijk wel dat het beeld van deze klachten als troebel kan worden omschreven. Sommige gemeenten doen het zelf en lichten vzw 'de Rand' in, andere doen het zelf en lichten vzw 'de Rand' niet in; niet alle gemeenten hebben daar dezelfde visie over. Op die manier is het natuurlijk moeilijk om een volledig beeld te krijgen op het aantal klachten en de evolutie van de zaak.

Het aantal klachten bij vzw 'de Rand' daalt dan wel misschien, maar op de cijfers in de gemeenten hebben we geen zicht. De rol die vzw 'de Rand' zich sinds enkele jaren toedicht, is daarom een goeie rol. Ondersteunen en adviseren zijn belangrijk. Toch zou het goed zijn als de vzw een registratiefunctie zou krijgen. Op die manier kunnen ze gemeenten sensibiliseren om de brieven die ze sturen en de klachten die ze registreren, door te geven aan 'de Rand'. Op die manier kan de problematiek beter in kaart gebracht worden.

Minister, hoe kijkt u aan tegen deze problematiek? Kunt u de gemeenten sensibiliseren om op te treden tegen personen of instanties die de taalwetgeving niet naleven? Denkt u dat het nuttig kan zijn dat vzw 'de Rand' een of andere vorm van registratiefunctie krijgt waarbij ze registreren hoeveel taalklachten elke gemeente heeft ontvangen en behandeld?

De taalklachten stoppen uiteraard niet aan de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand. Zijn er volgens u opties om ervoor te zorgen dat de taalklachten in de gemeenten die wat verder van de officiële Rand liggen, ook geregistreerd worden?

Ik veronderstel dat de heer Doomst tevreden is met deze vraag. (*Instemming van de heer Michel Doomst*)

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik zal eerst een onderscheid maken tussen de klachten met betrekking tot de overtreding van taalwetgeving en klachten over het taalgebruik. We hebben in dit land nog altijd de grondwettelijke vrijheid van taalgebruik. De beperkingen inzake taalgebruik gelden voor bestuurszaken, het gerecht en het leger, en voor kleine aspecten in het bedrijfsleven. Het staat de privaatondernemingen vrij om zich van welke taal dan ook te bedienen.

De gemeenten lijken me het best geplaatst om met de concrete taalproblematiek om te gaan. Zij staan het dichtst bij de ondernemingen en de inwoners en kunnen vanuit een praktisch en pragmatisch oogpunt soms een en ander oplossen. Ze kunnen bedrijven een beetje over de drempel helpen. Bij sommige bedrijven, ondernemingen of winkels bestaat er enige vrees of terughoudendheid

om uitsluitend in het Nederlands te communiceren - alsof dat commerciële gevolgen zou hebben, wat in de praktijk niet altijd zo blijkt te zijn.

We schuiven goede praktijken van gemeenten op dat vlak graag naar voren. Ik verwijs naar Dilbeek, dat bij de start van het winkelcomplex Dansaert Park duidelijke afspraken heeft gemaakt met de initiatiefnemers. Ik ken ook zo'n casus in Sint-Pieters-Leeuw, waar men erin geslaagd is om op basis van concrete praktische afspraken ervoor te zorgen dat de Nederlandstaligheid van het straatbeeld gevrijwaard bleef. Dat gebeurde allemaal op een vrij informele manier. Het is de taak vooral van vzw 'de Rand' om de gemeentebesturen in dezen te ondersteunen met informatie over taalwetgeving, maar ook met de goede voorbeelden en typebrieven om die ondernemingen te benaderen, met mogelijke argumenten ter zake.

Daarnaast is het de taak van vzw 'de Rand' om op een hoger niveau, zeg maar met verenigingen van ondernemers en zelfstandigen zoals UNIZO, contacten te onderhouden en te zorgen dat men via die weg horeca- en handelszaken kan sensibiliseren. De vzw kan zo een rol opnemen in het vrijwaren en ondersteunen van het Nederlandstalige karakter van onze Vlaamse Rand.

Ik weet niet of de registratie van al die meldingen, vragen, praktijken inzake taalgebruik van particulieren door de gemeente nuttig is. Wellicht krijgen we dan het klassieke patroon: de goede leerlingen zullen dat wel doen, de anderen niet.

Daarnaast straf je daarmee de beste leerlingen met administratieve lasten, die we in deze tijden toch maximaal trachten te verminderen voor de gemeenten. Het is beter om de energie te steken in het verzamelen van de goede praktijken op het terrein en die te verspreiden. Dat kan deels via de vzw 'de Rand', op voorwaarde dat zij worden gebriefd door de gemeenten. Het kan ook deels via het Platform van de gemeenten uit de Vlaamse Rand, een initiatief van de provincie Vlaams-Brabant.

Voor de gevallen waarbij het gaat om een effectieve overtreding van de taalwetgeving, hebben we de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT). Er is een ondersteuning via het steunpunt Taalwetwijzer voor wie met vragen of klachten zit over overtredingen of vermeende overtredingen van de taalwetgeving. De betrokkene wordt gecoacht en begeleid door het steunpunt Taalwetwijzer.

Er is verder de inventarisatie van alle uitspraken van de VCT. De vzw 'de Rand' zorgt er trouwens voor dat het jaarverslag van de VCT wordt ontsloten. Het valt bijvoorbeeld terug te vinden op de website. We schenken de nodige aandacht aan de evolutie in die rechtspraak.

Het Platform van de gemeenten uit de Vlaamse Rand is een geschikt concept om goede voorbeelden en ervaringen op allerlei vlakken uit te wisselen, ook inzake taalwetgeving en taalgebruik. In het platform zitten ook gemeenten buiten de klassieke Rand, wat hun toestaat om te participeren in die uitwisseling.

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb begrepen dat u niet meteen staat te springen voor een meer administratieve taak voor de vzw 'de Rand', voor het tellen van klachten en incidenten. Ik kan daarin meegaan, ik ga er dan wel van uit dat u erop blijft aandringen dat de vzw 'de Rand' de rol die ze te spelen heeft van spelverdeler de nodige aandacht geeft en dat ze de nodige moeite doet om tot een goed resultaat te komen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de integratie van START en VSGB – 1827 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Katia Segers

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, in de commissievergadering van 1 april 2015 stelde u dat u bezig was met het integreren van wat bezig is rond het Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling in de Luchthavenregio (START) en het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB). Dat zei u langs uw neus weg, maar het is een interessant moment om te capteren. Vandaag zou ik graag meer uitleg krijgen over dat samengaan. Het is voor onze regio en de mensen die er wonen heel erg belangrijk.

Zowel in START als in het VSGB zitten heel waardevolle projecten voor de Vlaamse Rand. Het zijn twee instanties die serieus verankerd zijn in onze regio en dingen in beweging brengen. De taskforce is in 2005 opgericht onder voorzitterschap van de gouverneur, met als bedoeling een aantal knelpunten voor projecten te kunnen capteren en oplossen in onderling overleg. Het START-programma heeft al gunstige zaken gerealiseerd voor de luchthavenregio.

We hebben dat vanuit het parlement altijd enorm sterk opgevolgd. We krijgen heel wat partners rond de tafel, die proberen in de goede richting te duwen voor de Vlaamse Rand, om projecten op het spoor te krijgen. Gisteren ging het in de commissie Binnenlands Bestuur weer over Vilvoorde. Moet het een centrumstad zijn? Er zijn specifieke behoeften. Dat komt telkens weer aan bod. Hiermee geven we een antwoord op de specifieke behoeften, gelet op de uitdijende functie die Brussel heeft en de gevolgen die we daarvan ervaren in de Vlaamse Rand.

In het Vlaams regeerakkoord is daaraan veel aandacht besteed. Er is gezegd dat het flankerend beleid wordt voortgezet. Het zal een nauwe opvolging zijn onder het voorzitterschap van de gouverneur, die één keer per jaar verslag komt uitbrengen over de evolutie aan de Vlaamse Regering. Het START-project wordt voortgezet. En we zullen dus het overleg in START bundelen met het overleg in het coördinatieplatform.

Minister, welke voorstellen of plannen hebt u besproken met de provinciegouverneur? Hoe staat de provincie ertegenover? Kunt u een stand van zaken geven van zowel het START-project als het VSGB? Kunnen er al conclusies aan worden verbonden? Zal de jaarlijkse evaluatie plaatsvinden en gaan we daarvan ook hier in het parlement wat te horen krijgen? Zal de eigenheid van het START-project gehandhaafd blijven? Zowel het overleg binnen het START-project als binnen het VSGB brengt veel actoren bij elkaar. Zullen die actoren ook in de toekomst betrokken blijven? Hoe zit het met de rol van de sociale partners? We moeten hun de hand reiken.

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA): Minister, ook ik vind het goed dat het regeerakkoord aangeeft dat het overleg in het START-platform zal worden gebundeld met de overlegstructuur voor het VSGB. Dat kan alleen maar leiden tot een betere afstemming, een efficiëntere inzet van middelen en personeel en een meer coherent en geïntegreerd overleg en beleid. Het geeft bovendien één aanspreekpunt voor de lokale besturen, en dat kan alleen maar goed zijn.

Ik wil daar echter nog iets aan toevoegen. In functie van de relance van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen heeft minister Schauvliege het nodig gevonden om nog een extra project en projectstructuur op te zetten voor de regio, namelijk Zaventem en de zuidkant van de luchthaven. De relatie en interactie met het START-platform en het overlegplatform voor het VSGB is me eigenlijk niet helemaal duidelijk. Ik verwijs ook naar het initiatief in het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen om te werken met één Territoriaal Ontwikkelingsprogramma (T.OP) voor de Noordrand, precies om te streven naar één structuur. Volgens de website van Ruimte Vlaanderen brengt een territoriaal ontwikkelingsprogramma alle relevante belanghebbenden samen om in een bepaald gebied vanuit gemeenschappelijke doelstellingen tot realisaties op korte en middellange termijn te komen. Dat is trouwens ook zo gebeurd met betrekking tot de versnipperde projecten en overlegplatforms voor de vallei van de Kleine Nete of de Demer. Dat lijkt me de beste manier van werken: één structuur oprichten, wat de afstemming alleen maar ten goede komt.

Minister, is er een afstemming tussen START en het VSGB enerzijds en het nieuwe project voor Zaventem en de zuidkant van de luchthaven dat minister Schauvliege heeft geïnitieerd anderzijds? Denkt u dat het raadzaam is om ook deze projectstructuur te integreren in de oefening, om dat samen onder te brengen in één territoriaal ontwikkelingsprogramma?

Mevrouw Katia Segers (sp-a): Ik sluit me aan bij de heer Doomst. We zijn allemaal nieuwsgierig naar de stand van zaken met betrekking tot de integratie van het START-overleg binnen het coördinatieplatform VSGB. Minister, hoe ver staat dit? Ik ben er absoluut voor dat dit gebeurt, maar ik wil ook aandringen op spoed. Het is belangrijk de regio economisch te versterken.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voorzitter, geachte leden, mijn excuses dat ik u een beetje op uw honger moet laten met betrekking tot uw vragen, door een heel praktische, banale omstandigheid. Op 1 april is dat ter sprake gekomen. Toen had ik een afspraak met de gouverneur op 7 april. Daar is echter een overlijden tussengekomen. Die voormiddag was er de begrafenis van een oud-collega van dit parlement, waarop ik aanwezig was, net als anderen in deze vergadering trouwens. Daarom heb ik dit verplaatst. Het toeval wil dat dit overleg met de gouverneur gepland staat voor deze namiddag om 17 uur, tenminste als de plenaire vergadering dat toelaat, want ik sta als een van de laatsten in de rotatie vandaag.

Zowel voor het VSGB als voor START werden in het verleden tal van fiches opgesteld heel specifiek voor rapportage aan de Vlaamse Regering. Die werden regelmatig aangevuld en aangepast om de stand van zaken per beleidsdomein concreet weer te geven. Alleen voor het coördinatieplatform VSGB hebben we nu al een vijftigtal van die fiches, die dus ook dienen als basis om te werken aan een integratie van de beide platformen. Aan de hand van elke fiche kunnen we enigszins de vooruitgang en de knelpunten illustreren. START en het coördinatieplatform VSGB hebben een coördinerende functie. Waar mogelijk wordt aanvullend en aansturend gewerkt. Het is natuurlijk niet de bedoeling om door een nieuw geïntegreerd overlegplatform de optimale werking van de bestaande projecten tegen te gaan of te verhinderen. Wel gaan we nu bekijken hoe de diverse projecten beter en toegankelijker op elkaar kunnen worden afgestemd. Uiteraard blijven de diverse actoren betrokken. Het is de bedoeling om meer te gaan realiseren, niet om minder overleg te hebben, of minder participatie door de diverse voorheen betrokken actoren. Het is de bedoeling om een meerwaarde te bieden, geen verarming.

Mevrouw Maes, sectoraal zijn er natuurlijk heel wat overlegstructuren. Ik ben niet thuis in alle terminologie. Wat u aanhaalt, is een voorbeeld van een duidelijk

sectorale, beleidsmatige werking, wat niet altijd overeenstemt met flankerend en coördinerend beleid. Flankerende en coördinerende maatregelen zijn ook wel en vooral aanwezig in het kader van START en het VSGB. Het is eigenlijk vooral de bedoeling om via die Stand van de Rand eens in kaart brengen welke initiatieven er zoal lopen in die Rand en in welke mate we ter zake vooruitgang boeken, maar anderzijds ook hoe we mogelijkerwijze nog verdere synergieën en samenwerking kunnen realiseren.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, mijn reactie is hongerig. Als ik het goed begrijp, moeten we de vraag nog eens hernemen. Ik weet niet of de volgende commissievergadering te vroeg zal komen ter zake. We zullen bekijken hoe ver het daarmee staat.

Ik hoop toch dat u straks om 17 uur met een aantal voorzeten naar de gouverneur zult gaan. We moeten op enkele zaken focussen. Het is zeker een goede zaak dat we VSGB en START met elkaar in verbinding brengen. Van VSGB zie ik te veel papier en documenten. We moeten echt focussen op prioriteiten: tewerkstelling en integratie. Bekijk de bevolkingsprognoses die we gisteren hebben vernomen: tienduizenden mensen die zich in de onmiddellijke rand van Brussel zullen komen vestigen. We zullen hen toch moeten integreren. Denk aan de mogelijkheden in de tewerkstelling. Ik lees dat er op de luchthaven van Zaventem nog altijd zeven- tot achthonderd jobs niet ingevuld raken. Dat is toch erg op een ogenblik dat we werken aan integratie. En dan is er de mobiliteit in al haar facetten. We moeten inzetten op deze prioriteiten. Naast het samenvoegen van de twee platforms, zult u straks een aantal prioriteiten naar voren moeten schuiven waarop wij werken.

Mevrouw Maes, ik heb mij de moeite getroost om, na een verre verplaatsing, het initiatief van minister Schauvliege in Oostende eens te gaan beluisteren. Dat zijn insteken om voor datgene wat in VSGB zit, onder meer met betrekking tot de ruimtelijke planning, in de bestaande systemen verbetering en versnelling aan te brengen. Het zijn dus eigenlijk brandversnellers waarbij we moeten bekijken hoe we ze kunnen benutten in het planningsproces. Dat is zeer tijdelijk. Het wordt normaal in juni afgerond. We moeten snel zijn, om te bekijken of we daarin eventueel hulpmiddelen kunnen vinden.

Minister, wanneer kunnen we de Stand van de Rand te weten komen in deze commissie? De timing zou daar wat duidelijker moeten zijn.

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA): Minister, dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat de bedoelingen er zijn om meer te realiseren en om meer klaarheid te scheppen.

Mijnheer Doomst, dank u voor de bijkomende informatie. Ik had een schriftelijke vraag gesteld aan minister Schauvliege, maar het was mij nog niet helemaal duidelijk. Daarom kwam ik er hier nog eens op terug. Ik kan u misschien een beetje geruststellen. Er zijn op de luchthaven van Zaventem altijd veel jobs vrij. Maar het zijn gelukkig niet altijd dezelfde. Er zit rotatie op. Het is een dusdanig dynamische wereld dat er altijd wel jobs vrij zullen zijn.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik zou niemand aanraden om meer verduidelijking te vragen aan mij inzake problemen met betrekking tot ruimtelijke ordening, want dan gaat u echt niet wijzer worden. Met betrekking tot de Stand van de Rand neem ik in het najaar een initiatief.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Nevens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de Brusselse speelpleinwerking – 1800 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Katia Segers

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Minister, mijn vraag om uitleg gaat over de Brusselse speelpleinwerking. Volgens het bestuursakkoord van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) zal de Brusselse speelpleinwerking worden ingebed in een kwaliteitsvol pedagogisch kader, waarbij er prioritair ingezet wordt op het werven van leerkrachten en student-leerkrachten, jeugdwerkers en gevormde, professioneel begeleide animatoren. Hierbij ligt de focus op talentontdekking en -ontwikkeling en taalstimulering. Bij de totstandkoming van het college van de VGC kregen de VGC-speelpleinen immers een nieuwe bestemming en kwamen ze terecht bij Onderwijs en Vorming. We hebben dat mogen vernemen tijdens ons bezoek aan de VGC.

Het traject dat een aantal monitoren hebben doorlopen, wordt op die manier abrupt afgebroken. Ze worden namelijk opzijgeschoven, verliezen een deel van hun autonomie – een aspect dat bijdraagt tot hun ontwikkeling – en zullen de activiteiten moeten doen passen in hun pedagogische doelstellingen.

Opmerkelijk is dat de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) Brussel als organisatie nooit betrokken werd in dit alles. Het overleg dat er al is geweest, heeft meer weg van een monoloog dan van een dialoog en leverde nog meer vragen op.

Conclusie: de zomer nadert en de speelpleinwerking in Brussel lijkt niet op schema te zitten.

Minister, de onzekerheid over de situatie, gekoppeld aan de inperking van hun autonomie, leidt ertoe dat jongeren die zich vorige jaren inzetten als monitor, lijken af te haken. Daar de scheidingslijn tussen het spelend en het lerend aspect vager wordt, lijkt het aannemelijk dat er ook kinderen zullen afhaken. Wat zijn uw bevindingen ter zake? Welke aanbevelingen maakte u in dit dossier aan het college van de VGC?

Het college van de VGC noemt de vernieuwde speelpleinen "een breuk met de huidige organisatie" en voegde eraan toe dat "het kan dat sommige kinderen deze zomer geen plaats vinden". Dit zal er waarschijnlijk toe leiden dat sommige kinderen en monitoren geen plaats meer vinden, waardoor ze mogelijk zullen moeten uitwijken naar andere speelpleinen, bijvoorbeeld in de Vlaamse Rand. Hebt u dit aangekaart bij het college van de VGC?

Bent u van mening dat een verschuiving van de speelpleinwerking van het beleidsdomein Jeugd naar het beleidsdomein Onderwijs, zoals in Brussel het geval is, een voorbeeld kan zijn voor Vlaanderen? Denkt u daarover na? Of vindt u dat de speelpleinwerking in Vlaanderen goed georganiseerd wordt? Houdt u daaraan vast?

Het is uw ambitie verder in te zetten op bredeschoolnetwerken, waarbij specifiek het deeltijds kunstonderwijs (dko) en de speelpleinwerking zullen worden betrokken. Past dit initiatief in deze logica?

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Ik vind dit een boeiende vraag, en ze is terecht.

Er zijn argumenten om te zeggen dat we elke kans moeten aangrijpen om met jongeren te werken, om aan taalstimulering te doen, om te zorgen dat ze in de vakantie geen kennis verliezen enzovoort. Tegelijk blijft de kritiek terecht dat we niet alles mogen instrumentaliseren en omzetten naar schoolsheid. In speelpleinwerking zit het aspect spelen, het is een moment dat het kind gewoon kind mag zijn en niets moet kunnen, geen doelstellingen moet halen. Dat is belangrijk. Door het overhevelen van de speelpleinwerkingen van Jeugd naar Onderwijs, overstijgen we die grens. Ik vind dat een jammerlijke zaak. Binnen Jeugd kunnen we ervoor zorgen dat de animatoren aandacht besteden aan taalaspecten, maar dat blijft dan binnen de optiek van Jeugd. Bij Onderwijs vertrekt men van een heel andere doelstelling en dat is jammer. We moeten inzetten op brede scholen, we moeten de schotten tussen spelen en leren afbouwen, maar we moeten ervoor zorgen dat niet elk element ten dienste staat van taalverwerving en extra leren.

Het verbaast me trouwens dat de betrokkenen zelf hierbij helemaal niet om advies gevraagd werden. De Vlaamse Dienst Speelpleinwerking werd niet gecontacteerd. Dat is toch wel bizar.

Ik sluit me aan bij de vragen en voeg er één aan toe. Wat zal er gebeuren met de animatoren die momenteel een opleiding volgen? Veel jongeren zijn enthousiast een opleiding aan het volgen. Zullen zij nog gewoon tewerkgesteld kunnen worden of niet?

Het feit dat ouders nu voor een hele week moeten inschrijven, betekent dat een bepaalde doelgroep zal afvallen. Wat vindt u daarvan?

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Ik sluit me aan bij de vraag vanuit een aantal invalshoeken.

Ik denk dat de VGC met deze omschakeling een beetje teruggrijpt naar de aanbevelingen van de rondetafelconferentie destijds, die als ik het goed heb, plaatsvond op vraag van toenmalig minister Gatz. Er was toen een brede bevraging van leerkrachten en ouders. We kwamen tot de vaststelling dat elke kans buiten het onderwijs, en in Brussel zijn die kansen in het straatbeeld niet altijd aanwezig, om Nederlands te verwerven, moet worden aangegrepen. Ik herinner me, omdat ik een van die werkgroepen heb voorgezeten, dat er toch ook heel wat vragen waren naar de kwaliteit en de taalvaardigheid van iedereen die betrokken is bij het niet-schoolse, zowel in Cultuur, als Jeugd en Sport.

Ik denk dat het positief kan zijn dat de ervaring binnen Onderwijs in Brussel effectief kan worden ingezet voor de speelpleinwerking. De aanbevelingen of vaststellingen van de rondetafel zijn intussen zes, zeven jaar oud en mogen worden opgepikt.

In de vraagstelling zat de verwijzing naar de Rand en de eventuele overlap. Er zou uitstroom kunnen zijn. In mijn eigen stad hebben we in de paasvakantie speelpleinwerking georganiseerd met een talig aspect eraan omdat anderstalige ouders daarnaar op zoek zijn. Er zal in de Rand eerder worden gekeken naar de ervaringen in Brussel. Ik ben het er volledig mee eens, mevrouw Van den Brandt, dat kinderen moeten kunnen spelen. Het speelaspect moet in de speelpleinwerking absoluut voorop staan. Ik denk niet dat de overheveling naar Onderwijs dat in de weg moet staan.

Als er met deze nieuwe piste goede praktijkvoorbeelden ontstaan in Brussel, zal de jeugdwerking in de Vlaamse Rand, maar ook elders waar men met anderstalige

kinderen werkt, daar interesse voor hebben. Ziet u de mogelijkheid om die voorbeelden beter te verspreiden, ook naar de speelpleinwerking in de brede rand?

We kunnen natuurlijk water naar de zee blijven dragen. U verwees naar de animatoren die nu in opleiding zijn. U bent ook minister van Jeugd. Die opleidingen zijn zeer divers, de ziekenfondsen en de jeugdwerkorganisaties doen dat. Hebt u er zicht op of overal met die aspecten rekening wordt gehouden? In Vlaams-Brabant, in mijn regio, is het aantal anderstaligen in de groep 0- tot 12-jarigen in tien jaar tijd zeer sterk toegenomen. Ook het jeugd- en het speelpleinwerk wordt met die groep geconfronteerd, net zoals onze leerkrachten. In de lerarenopleiding gaat daar niet altijd voldoende aandacht naartoe. Is dat bij de monitorenopleiding wel het geval? Wij ervaren op het terrein regelmatig incidenten en problemen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De vraag is inderdaad vrij uitgebreid aan bod gekomen in de Brusselse en Vlaamse pers in de afgelopen tien dagen. De Vlaamse Dienst Speelpleinwerking – zoals we allemaal gezien en gelezen hebben – nam de beslissing van het college van de VGC op zijn zitting van 5 maart laatsleden op de korrel. Dat is het beginpunt van ons debat. Deze beslissing – dat zei u ook, mijnheer Nevens – sloot aan bij het bestuursakkoord dat werd goedgekeurd bij het begin van deze legislatuur.

Eerst en vooral wil ik zeggen dat het college van de VGC een zelfstandig bestuur is dat gecontroleerd wordt door de raad van de VGC die via verkiezingen wordt samengesteld. Het opportuniteitsdebat over een beslissing van het college hoort dan ook in de eerste plaats thuis in de raad van de VGC. Mijn betrokkenheid in het college van de VGC is er met andere woorden niet om politieke keuzes tegen te houden of om te buigen. Bovendien beslist ook in Vlaanderen elk lokaal bestuur autonoom wie de speelpleinen organiseert.

Ik probeer elk college van de VGC op te volgen en was dus ook aanwezig op het college van 5 maart 2015 toen het subsidiereglement voor de speelpleinwerking van de Brusselse scholen werd goedgekeurd. Ik vond het dossier op dat ogenblik plausibel. Strikt genomen moet ik daar niet zitten als voogdijminister, het zou als voogdijoverheid misschien zelfs beter zijn om een bepaalde afstand te houden. Doorheen de jaren is er terecht de goede praktijk gegroeid dat de Brusselse minister in de Vlaamse Regering deelneemt aan het besluitvormingsproces, maar ik stel me een beetje terughoudend op. Als het gaat om beslissingen uit hun bestuursakkoord, dan kom ik niet actief tussenbeide. Als ik zaken zie die heel duidelijk in strijd zouden kunnen zijn met het legaliteitsbeginsel, kan ik hen daar ter zitting al voor waarschuwen. Maar zelfs dan doet de voogdij technisch-juridisch-administratief zijn werk post factum om te zien wat kan en wat niet kan.

Ik wil erop ingaan waarom ik zeg dat ik het dossier plausibel vond. Het kan worden verdedigd. Ik ga op het einde in op de vraag of het een voorbeeld is, want dat is ook een pertinente vraag.

De wijze waarop de problematiek vorige week in het nieuws kwam, is sterk gepolariseerd rond het recht op spelen enerzijds, wat duidelijk bestaat, en speelpleinwerking georganiseerd in een schoolse context anderzijds. Uiteraard, dat zal u niet verwonderen, vind ik dat het recht op spelen moet worden gevrijwaard. Ik had echter nooit de indruk dat de beslissing van het VGC-college dit recht in het gedrang brengt.

Ik ga dieper in op de motivatie zoals die uitgewerkt werd in de nota van het college van 5 maart 2015. Ik wil voor de volledigheid meegeven dat we intussen ook werden gecontacteerd door de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk, die we hierover weldra zullen ontvangen.

Wat was de concrete aanleiding van het college om tot deze hervorming of beslissing over te gaan? Er is de sterke groei van het Nederlandstalig onderwijs in Brussels, wat we allemaal weten. Er is nood aan goed omkaderde vakantie-initiatieven voor Brusselse kinderen. Dat stelde de vraag naar voldoende en kwalitatief hoogstaande speelpleinwerkingen scherp. Vanwege die evoluties de laatste jaren zag het college van de VGC zich genoodzaakt de speelpleinwerking te hervormen en uit te breiden.

Dat was niet het enige. Er was de laatste tien jaar een duidelijke krimp en achteruitgang in het aanbod van de speelpleinwerking binnen de VGC zowat met een derde. Daarvoor zijn er allerlei oorzaken. Er waren scholen die het niet meer zagen zitten om de locaties ter beschikking te stellen; ook was het moeilijk om voldoende animatoren te vinden en dergelijke. Door die twee vaststellingen was de VGC wel genoodzaakt om iets te ondernemen, denk ik.

Zowel het aantal weken, als het aantal locaties, als het aantal deelnemende kinderen verminderden dus drastisch in de klassieke speelpleinwerking van de VGC. Daarbij kampten, volgens de VGC, de speelpleinen bij de ouders met een vrij negatief imago en bleven de locaties van de speelpleinen melding maken van gevallen van schade.

Met de vernieuwde speelpleinwerking wil het college tijdens de paas- en zomervakantie een rijk en gevarieerd spel- en speelaanbod voor kinderen en jongeren uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel geven. Dit aanbod draagt bij tot maximale ontwikkelingskansen, speelt in op de uitdagingen van diversiteit en ondersteunt de meertalige taalontwikkeling. Door het verbreden en versterken van de speelomgeving creëert deze werking de kans om al spelend – zeer belangrijk – niet-schoolse competenties te ontwikkelen, kennisverlies tijdens vakantieperiodes tegen te gaan en ongelijkheid te verminderen. Het is wel degelijk een en-en-verhaal van al deze zaken samen; het is niet verstandig om er één ding uit te nemen dat zou doorwegen ten opzichte van de andere. Maar in de eerste plaats wil de nieuwe speelpleinwerking uiteraard kinderen en jongeren een uitdagende, gevarieerde en leuke vakantie bezorgen. Dat blijft doelstelling nummer één in het nieuwe beleid.

Wat zijn nu de uitgangspunten van die vernieuwde speelpleinwerking? Kinderen en jongeren die opgroeien in de Brusselse grootstedelijke omgeving, moeten ook in de vrije tijd kansen krijgen. Die kunnen ze op speelpleinen ook wel vinden. Daarnaast wil men zorgen voor een rijk en uitdagend spel- en speelaanbod, dat zorgt voor interactie, creativiteit, expressie, samenspel, plezier. Het is ook belangrijk om kinderen en jongeren buiten de schooluren op een speelse manier in contact te brengen en houden met het Nederlands met respect en openheid voor andere talen. Men wil ook meer inzetten op een betere communicatie en samenwerking met ouders.

Daarnaast is het uiteraard van belang dat kinderen en jongeren zich goed voelen binnen de speelomgeving die voor hen ontwikkeld wordt, waarbij kinderen met een beperking ook welkom zijn binnen de nieuwe speelpleinwerking. Er wordt immers in één werking voorzien waar er actief gewerkt wordt rond inclusie. Ten slotte zal in het nieuwe model meer worden samengewerkt tussen leraren en animatoren. De wisselwerking tussen deze twee groepen versterkt overigens de creatieve en kwaliteitsvolle invulling van het speelplein.

U hebt uw bezorgdheid geuit dat niet alle kinderen een plaatsje zouden vinden bij de vernieuwde speelpleinwerking. Ik kan uw bezorgdheid voor een stuk wegnemen: de VGC streeft immers naar de uitbouw van een voldoende dekkend aanbod. Tijdens deze zomervakantie wordt er gestart met zeshonderd plaatsen per dag voor kinderen en jongeren uit het Brussels Nederlandstalig onderwijs met een evenwichtige regionale spreiding en een goede spreiding in de tijd.

Dat is vergelijkbaar met het afgekalfde aanbod vandaag. Men start op het eindpunt van de klassieke speelpleinwerking, die niet meer voldeed. Op korte

termijn is er geen vrees voor capaciteitsverlies. Integendeel, het aanbod zou in de toekomst moeten worden uitgebreid. Ik weet niet of daarvoor doelstellingen of streefcijfers bestaan. Om u een idee te geven: als we al minstens het verlies van een derde van de speelpleinplekken van de laatste tien jaar kunnen goedmaken, lijkt me dat een goede zaak.

Dus kwalitatief en kwantitatief wil men ambitieus hervormen. Er is de wil om een kwaliteitsvolle speelpleinwerking uit te bouwen in een Brusselse grootstedelijke context, waarbij wordt ingezet op de uitdagingen die aan deze context verbonden zijn: plezier beleven, gelijke kansen, talentontwikkeling, ouderparticipatie, taal en meertaligheid. Bovendien is er de ambitie om het aantal deelnemende kinderen gevoelig uit te breiden, wat tevens een stijging van het aantal animatoren in zich draagt of zou moeten dragen, mevrouw Van den Brandt. In die zin zou het eerder een goede zaak zijn – dat hopen we toch – voor de kansen voor animatoren dan een slechte. Meer kinderen zullen dan kunnen genieten van een speelse vakantie en meer animatoren zullen aan de slag kunnen op de speelpleinen.

Mijnheer De Ro, voor uw vraag moet ik eerst nakijken in hoeverre onze animatorenopleiding voldoende rekening houdt met huidige en toekomstige uitdagingen op dat vlak. Ik neem aan dat men dat al wel doet op het terrein, maar ik heb er geen horizontaal zicht op. Het is zeker een pertinente vraag.

Ik kan besluiten dat het creëren van maximale ontwikkelingskansen tijdens de vrije tijd perfect aansluit bij de bedoelingen van het concept van brede school. Zoals u wellicht weet, behelst dit concept een samenwerkingsverband tussen verschillende sectoren, waaronder een of meerdere scholen die samenwerken aan een brede leer- en leefomgeving in de vrije tijd en op school, met als doel maximale ontwikkelingskansen voor alle kinderen en jongeren.

Een moeilijke vraag is of dit nu een voorbeeld is of niet. Ik ga me daarover op dit ogenblik niet uitspreken. Er is de autonomie van de besturen, zowel de gemeenten als de VGC. Moeten wij de speelpleinwerking zoals we die vandaag kennen per se in een schoolser kader inpassen? Dat denk ik niet. De aanleiding was dubbel hier. Men wilde een tandje bijsteken in de kwaliteit van de brede school. Bovendien waren er problemen met het bestaande aanbod van de speelpleinwerking, zowel kwantitatief als kwalitatief. Dat moet ik helaas samen met u vaststellen. Dus heeft men een pragmatische oplossing gezocht. Men moet zeker en vast het juiste evenwicht vinden tussen het recht op spelen en wat de brede school ambiëert.

Ik zou toch eerst minstens één zomervakantie met het nieuwe concept afwachten, en zien wat er verandert ten goede, hopelijk niet te kwade, om het dan verder te evalueren. Ik geloof dat de garanties van deze hervorming in elk geval voldoende zijn om de kinderen op de speelpleinen in eerste instantie een leuke vakantie te laten beleven. Daar ben ik wel van overtuigd. Ik ben er ook van overtuigd dat het doelstelling nummer één blijft van het college van de VGC.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Minister, ik wil dit het voordeel van de twijfel geven. Het zal moeten worden uitgetest. Maar ik heb toch enkele bedenkingen.

Wij hebben allemaal wel eens een taalkamp gevolgd in de schoolvakantie, om een achterstand in te halen. Dat is een keuze die we toen misschien niet zelf hebben gemaakt, maar onze ouders. De vakantieperiode is inderdaad een moment om dat te doen. Vandaag heb ik eerder de indruk dat men, in plaats van al spelend te leren, gaat naar al lerend spelen. Dat vind ik een verkeerde insteek. Ik zou liever hebben dat de VGC werk maakt van aangename speelplekken in Brussel, waar jongeren zich kunnen ontspannen. Nu moet de vakantie worden

gebruikt om te leren in een schoolomgeving. In Vlaanderen is het verboden om de kinderopvang of naschoolse opvang in scholen te organiseren, omdat het te veel druk legt op de kinderen. Vandaag gaan we de kinderen naar school sturen tijdens de vakantie. Dat vind ik verkeerd.

In Vlaanderen hebben we de goede gewoonte van een kinderrechtencommissaris die alert is als we beslissingen nemen die een impact hebben op jongeren. Het wordt getoetst. Beslissingen worden er duidelijk op geënt. Er wordt gekeken naar de impact voor de Vlaamse kinderen.

Vandaag stel ik vast dat er beslissingen zijn genomen. Dat is weliswaar door de VGC gebeurd, en u hebt gelijk als u wijst op die autonomie, maar als minister bevoegd voor de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk had u toch enigszins een reflex moeten creëren om vooraf met die Vlaamse Dienst Speelpleinwerk te overleggen over de toekomst van die dienst in Brussel. Dan hadden we die vraag hier vandaag waarschijnlijk niet gehad, en al die media-aandacht. We moeten ons daar niet op baseren, want dikwijls wordt niet correct weergegeven hoe het gevoel is, maar ik voel toch frustratie bij die monitoren, bij die mensen die hier al jaar en dag aan werken. Dit is niet altijd gemakkelijk: het is een moeilijk publiek, het zijn moeilijke werkomstandigheden, maar zij hebben toch de verdienste dat ze van die speelpleinwerking tijdens de vakanties iets maken, dat ze die kinderen uiteindelijk een vakantie geven. Zij voelen zich vandaag enigszins bekocht, en dat vind ik spijtig aan heel deze zaak, los van de goede intenties en de opportuniteiten om die achterstand bij kinderen in Brussel weg te werken. Daar geloof ik ook in. Ik zal dat ook het voordeel van de twijfel geven. Toch meen ik dat we ter zake de kans hebben gemist om enerzijds samen te werken met wat er vandaag reeds bestaat en anderzijds nieuwe wegen in te slaan met betrekking tot die opportuniteit om tijdens de vakantieperiodes bepaalde achterstanden weg te werken bij die kinderen, zodat ze tijdens het schooljaar meer mogelijkheden hebben en sneller vooruitgaan.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord, maar het ware misschien interessanter geweest, mocht de vraag aan u zijn gesteld als minister van Jeugd in plaats van als minister van Brussel. Naar mijn gevoel hebt u hier en daar immers toch een beetje uw paraplu opengetrokken door te zeggen dat dit een beslissing is van de VGC, die zelfstandig is. U bent ook minister van Jeugd, en er is geen reden waarom u daar geen visie of geen mening over zou hebben. De realiteit van Brussel is altijd specifiek, maar ik meen dat men in Antwerpen met gelijkaardige problemen kampt. Ik hoor dat Vilvoorde met gelijkaardige problemen kampt. Dat is ook geen nieuws. Ik ga er dus van uit dat de Brusselse problematiek ook niet echt een eiland is dat losstaat van Vlaanderen. Ik had u toch graag iets dieper horen ingaan op de feiten, maar goed, alle respect daarvoor natuurlijk, en het debat zal inderdaad ook worden gevoerd binnen de VGC, denk ik. Ik heb nog geen verslag gevonden waaruit blijkt dat dit al werd besproken.

Ik blijf een en ander wel vreemd vinden. Ik begrijp dat men zegt dat er een probleem is met kwaliteit en kwantiteit. Ik denk dat we kunnen erkennen dat daaraan moest worden gewerkt, maar waarom was een overheveling naar Onderwijs nodig om die kwaliteit te garanderen? Dat vind ik eigenlijk een zeer sterk signaal aan de hele jeugdwerking: dat betekent dat het niet mogelijk is om binnen Jeugd betere, kwaliteitsvolle speelpleinwerkingen te maken. Ik vind niet dat we die premisse zo mogen aanvaarden. Het is niet omdat er iets van Jeugd naar Onderwijs gaat dat er wel kwaliteit mogelijk is die niet mogelijk was binnen Jeugd. Dan maak ik me veeleer zorgen: hoe kwaliteitsvol is de rest van de jeugdwerking in Brussel als dit de manier is om iets te 'redden'? Ik begrijp de

logica achter de overheveling dus nog niet, en ik blijf vrezen dat hierdoor de hoofddoelstelling leren zal zijn in plaats van spelen en ontspanning. Ik wil daarbij herhalen dat het inderdaad belangrijk is dat animatoren in een Brusselse of een andere context weten wat het taalaspect is, dat ze worden opgeleid om om te gaan met die veelaligheid van die kinderen, dat dit niet totaal wordt genegeerd. Dat is immers een realiteit waarmee men moet omgaan en een kans die men moet grijpen.

Ik had u toch ook iets scherper verwacht over het feit dat er geen overleg is geweest met de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk. Ik zou denken dat u het op zijn minst toch verbazingwekkend vindt dat zulke zaken kunnen gebeuren zonder dat er een goed overleg is. Ik ken u immers als een man die belang hecht aan overleg.

Dat op de school doen, in dezelfde context en wellicht met dezelfde kinderen van die school, houdt ook een risico in. Het is fijn om zijn klasgenootjes in de vakantie te zien, maar dan komt men echt heel sterk in die schoolse context. Nu gebeurt de speelpleinwerking ook heel vaak op scholen, maar daarom niet met kinderen van die school. Door deze oefening zal veel meer worden gestimuleerd dat kinderen van een school in de vakantie naar de speelpleinwerking van hun eigen school gaan. Dat schoolse zal zeker mentaal veel meer doorwerken dan dat nu het geval is, ook al gebeurt dat vaak op de terreinen van scholen. Ik ben dus niet volledig gerustgesteld, maar ik wil inderdaad bekijken wat dit nu geeft, respect hebben voor de beslissing van de VGC en het debat daar voeren, waar het moet zijn, maar ik hoop toch dat we dit hier over een jaar kunnen evalueren, en hopelijk zal onze vrees dan onterecht zijn geweest.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Mijnheer Nevens, mocht in Vlaanderen geen enkele voor- of naschoolse opvang in scholen worden georganiseerd, dan zou 80 procent van de kinderen die nu in de voor- of naschoolse opvang zitten, geen plaats hebben. U hebt het wellicht over de gesubsidieerde voor- en naschoolse opvang, maar ik denk – ik kijk naar collega Van den Brandt, die in de commissie Welzijn zit – dat 17 à 19 procent van alle kinderen in die gesubsidieerde voor- en naschoolse opvang zit. De rest moeten we op school opvangen, in alle netten. Ik spreek nu als schepen van Onderwijs. Het is dus feitelijk onjuist te doen alsof kinderen nooit op school zitten buiten de leermomenten.

In een stad zoals Brussel, maar eigenlijk in alle steden met een beperkte ruimte om te spelen en om kinderen op te vangen, is de gedachte achter de hele DBFM-operatie om scholen open te stellen, ook buiten de schooldagen en -uren. Dat schoollocaties meer dan nu gebruikt zullen worden, in Brussel of elders in Vlaanderen, wordt over alle partijen heen al jaren gedragen. Dat is het infrastructuuraspect van de brede school: het openstellen voor kinderen van de schoolgebouwen waaraan we met zijn allen hebben meebetaald via de belastingen.

Ik heb in het antwoord van de minister heel duidelijk gehoord dat het niet de bedoeling van de VGC is om het speelaspect ondergeschikt te maken aan het leeraspect. Maar gaat u alstublieft niet voorbij aan de vraag van heel wat anderstalige ouders en van leerkrachten uit het Nederlandstalig onderwijs die zien dat gedurende de twee maanden grote vakantie heel veel kennis van het Nederlands verloren gaat. In de maand september is het voor heel veel kinderen opnieuw opstarten op dat vlak. Als ze kunnen spelen in een omgeving die taliger is dan nu, dan moeten we dat toejuichen. Ik hoop inderdaad dat we dan volgend jaar kunnen vaststellen dat het beter is dan voorheen.

Ik schrik een beetje van de cijfers, van de achteruitgang met een derde. Ik schrik er ook van dat er zo veel heisa wordt gemaakt wanneer de VGC dit probeert recht te trekken, zowel kwalitatief als kwantitatief. We moeten dit voorlopig

toejuichen en we moeten waakzaam blijven dat het speelaspect niet ondergesneeuwd geraakt.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik heb nog enkele overwegingen. Eerst is er het principiële aspect, het recht op spelen. Daarna zijn er ook een aantal feitelijke elementen in dit Vlaams-Brussels dossier. Ik ben natuurlijk niet schizofreen. Als ik u vandaag een antwoord geef in de commissie Brussel, dan spreek ik natuurlijk ook als minister van Jeugd. Met wat ik weet, wat ik hoor en wat ik gelezen heb, denk ik dat het recht op spelen wel degelijk gewaarborgd en gehandhaafd blijft.

Ik heb wellicht inderdaad een spanningsveld gezien – maar ik kan dat onvoldoende inschatten – tussen het VGC-college en de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk. We hebben allemaal kunnen vaststellen dat de zaken communicatief niet ideaal zijn verlopen. Mocht er een fundamenteeler probleem geweest zijn, zouden we dat zeker ook al van de kinderrechtencommissaris gehoord hebben. Dat is zijn rol, ik vermoed dat hij zich er al over geïnformeerd zal hebben. Het is absoluut niet mijn bedoeling om in zijn naam te spreken, maar ik meen dat ook hij de eerder de praktische afweging zal hebben gemaakt die ook wij met zijn allen proberen te maken: hoe kunnen we het recht op spelen niet alleen maximaal garanderen, maar ook als eerste doelstelling vooropstellen binnen deze nieuwe hervorming? Dat blijft overeind. Sommigen hadden het over het voordeel van de twijfel. Laten we het inderdaad zo bekijken. Ik meen dat de garanties meer dan groot genoeg zijn.

Ik wil nog enkele feitelijke elementen meegeven. Het was al zo in het verleden dat zowat alle, om niet te zeggen alle, speelpleinen onder de speelpleinwerking binnen de VGC wel degelijk binnen scholen plaatsvonden. Er is immers niet altijd ruimte. Op dat vlak verandert er niet echt iets, behalve dat nu in het licht van de terbeschikkingstelling van de schoolse infrastructuur aan de scholen extra dingen zullen worden gevraagd. Op die manier kunnen en zullen er hopelijk weer nieuwe plekken ontstaan. In het verleden was dit blijkbaar op een hellend vlak terechtgekomen.

We zouden natuurlijk kunnen investeren in nieuw aparte speelpleinplekken, maar los van het feit dat de middelen daarvoor niet altijd voorhanden zijn en dat het een dure investering is, maakt het bredeschoolverhaal, dat we met zijn allen een warm hart toedragen, dat scholen ook geschikt kunnen zijn, binnen de voorwaarden van het recht op spelen, voor speelpleinwerking. Bovendien stellen de ouders ook steeds hogere eisen.

Het vorige collegelid voor Jeugd, de heer De Lille, heeft geprobeerd – en dat was op zich geen slechte piste – om, toen hij zag dat een aantal scholen de speelpleinen niet langer gastvrij wilden ontvangen, een aantal andere plekken te vinden. Hij heeft toen een aantal jeugdbewegingslokalen gezocht. Toevallig heb ik dat van heel dichtbij meegemaakt: het betrof de jeugdbeweging van mijn kinderen.

Het rare is dat ouders die hun kinderen naar een jeugdbeweging sturen, met dat niveau niet tevreden zijn. Alles is er nogal basic, wat betreft netheid en waar alles staat. Dat is voor een klassieke jeugdbeweging eigenlijk heel normaal. Er is daarover een mediareel geweest, vorige zomer of de zomer daarvoor. Een aantal ouders kwamen hun beklag doen dat zij hun kinderen gezien de omstandigheden van een jeugdbewegingslokaal niet naar de speelpleinwerking willen sturen omdat dat absoluut onder hun niveau is. Daar is dan de jeugdbeweging het slachtoffer van geworden. Finaal is dat allemaal opgelost.

Misschien is dat voor sommigen de druppel geweest om het anders te doen. Gezien alle zaken die er zijn – het principiële van het recht op spelen, het feit dat we de brede school belangrijk vinden, het feit dat we meer en betere plekken

willen uitbreiden – denk ik dat dit daar een goed antwoord op is. Niet dat wij het voorbeeld moeten zijn voor andere gemeenten in Vlaanderen. Dat lijkt mij niet nodig of noodzakelijk. Maar dit lijkt mij wel voldoende om daar een goed praktisch antwoord op te geven.

Ik stel voor, los van het feit dat sommigen onder jullie tijdens de zomervakantie zeker eens een speelplein kunnen bezoeken – why not? – dat wij dat na de zomer evalueren en bekijken, mijnheer Nevens, of uw voordeel van de twijfel gerechtvaardigd was of niet. Ik ga ervan uit dat dit wel zo zal zijn. Mocht het niet zo zijn, dan zullen we dit debat hier uitgebreid opnieuw voeren.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Minister, dank u voor uw antwoord. Wij zullen inderdaad na de zomervakantie zien of het effectief nog speelpleinen zijn, of het een speelpleinwerking is die naam waardig. Ik vind het nog altijd belangrijk dat kinderen in de vakantie tijd en ruimte hebben om te spelen. Ik ben ook voor het multifunctionele gebruik van infrastructuur, of het nu om scholen gaat of om pleinen of jeugdlokalen. Maar er moet een minimum aan hygiëne en goede infrastructuur zijn om dergelijke initiatieven te organiseren. Ik ben er alleen een beetje bang voor dat als men dat in die schoolse omgeving doet, de kinderen nu ook in de rij zullen moeten staan als ze naar de speelpleinen gaan en dat de bel zal gaan als de speelpleinen beginnen. *(Opmerkingen)*

Ik trek het nu misschien wat op flessen, maar het is belangrijk dat wij dat evenwicht bewaren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Willy Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de oprichting van een tweetalige wachtdienst voor huisartsen in Brussel – 1785 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Katia Segers

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers (N-VA): Minister, collega's, de oprichting van een tweetalige wachtdienst voor huisartsen in Brussel is geen nieuwe materie. Er zit wat beweging in, zoals we eind maart konden vernemen in Brussel Deze Week.

Een meerderheid van de leden van de Brusselse Huisartsen Kring (BHAK) keurde de deelname al goed. Ongeveer honderd Nederlandstalige huisartsen zullen nu één wachtdienst bemannen samen met hun Franstalige collega's. Naast het feit dat de totale pool nu vergroot wordt naar 1700 artsen, benadrukt de voorzitter van de BHAK, Anne Marie Deleenheer, ook andere voordelen van één wachtdienst, zoals één oproepnummer. "Bovendien," aldus mevrouw Deleenheer, "telt de vereniging van Franstalige huisartsen ook leden die tweetalig zijn en dus mee kunnen zorgen voor de Nederlandstalige dienstverlening." Dat zijn een aantal pluspunten.

Doordat er slechts een beperkt aantal Nederlandstalige huisartsen aanwezig zijn in onze hoofdstad, moeten deze artsen minstens zeven weekends per jaar wachtdienst draaien. Dat is niet meteen een aantrekkelijk vooruitzicht voor potentiële jonge Nederlandstalige artsen die in Brussel willen werken. De BHAK wil daarom toetreden tot die tweetalige wachtdienst.

De zaak is al een tijdje in beweging. Een jaar geleden waren er nog vragen bij een tweetalige wachtdienst, onder meer over de financiering en over hoe de

tweetaligheid effectief moest worden georganiseerd. Er moesten voor Nederlandstalige patiënten inderdaad garanties bestaan dat zij nog steeds in hun eigen taal terecht zouden kunnen. Volgens mevrouw Deleenheer moet de tweetalige wachtdienst elke patiënt die dat wil, nog steeds naar een Nederlandstalige arts doorverwijzen. Bovendien zouden de Nederlandstalige huisartsen ook taaltesten willen invoeren om na te gaan of artsen die als Nederlandstalig zijn aangeduid, dat ook effectief zijn. In ieder geval hopen de Nederlandstalige huisartsen tegen begin 2016 in deze tweetalige wachtdienst te kunnen stappen.

Minister, ik weet dat de hele organisatie van deze materie een federale aanleg is en dat dit niet uw rechtstreekse bevoegdheid is, maar als Vlaams minister voor Brussel is het verzekeren van een zorgaanbod met voldoende Nederlandstalige voorzieningen in Brussel wel een aandachtspunt. Hoe staat u tegenover de oprichting van deze tweetalige wachtdienst voor huisartsen in Brussel? Hoe wilt u eventueel helpen garanderen dat deze wachtdienst effectief tweetalig zal zijn? Hebt u hierover al overleg gepleegd met het Huis voor de Gezondheid of met de BHAK? Zetten de Franstaligen voldoende artsen in? Zal het project effectief resulteren in minder wachtdiensten voor Nederlandstalige artsen?

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): In dit heel belangrijke debat moeten we pragmatisch te werk gaan. We moeten twee aspecten bewaken. We moeten er ten eerste effectief voor zorgen dat mensen in hun eigen taal en dan zeker in het Nederlands naar de dokter kunnen gaan. Naar de dokter gaan is iets anders dan een brood kopen. Het is eens zo belangrijk dat je dat in je moedertaal kunt doen. Het bewaken van die reële tweetaligheid zal van belang zijn. Zijn er stimulansen voor tweetalige dokters? Zijn er beloningsmechanismen? Op welke manier zal er worden gestimuleerd dat Franstalige artsen eventueel ook tweetalig zijn? Ze moeten worden geënthousiasmeerd om zich als dusdanig op te geven. Dat kan betekenen dat ze meer werk aan hun rekker hebben, om het zo te stellen. Ik ga ervan uit dat er op een creatieve manier wordt gepoogd om de tweetaligheid zinvol te benutten, en dat het een reële tweetaligheid is en geen basiskennis.

Het tweede aspect is het artsentekort. Elke Nederlandstalige die in Brussel naar een dokter gaat, weet dat er ook daar wachtlijsten en tekorten zijn, en dat het er frustrerend is om een dokter te vinden die jou überhaupt als patiënt wil nemen. Het is belangrijk om jonge artsen aan te moedigen om zich in Brussel te vestigen en in Brussel te blijven. Deze tweetalige wachtdienst is effectief een ontlasting en niet een extra belasting van Nederlandkundige dokters. Ik wil hierin het voordeel van de twijfel hanteren. We moeten bekijken hoe dit verder evolueert.

Er bestaan een aantal initiatieven met een Nederlandstalige wachtdienst, bijvoorbeeld Terranova. Wat gebeurt er met de huidige wachtdiensten waar dokters, vaak van buiten Brussel, samen in zitten? Zullen die blijven bestaan of zullen ze worden ingekanteld in de tweetalige dienst?

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Voor mijn partij is een betere toegankelijkheid tot kwalitatieve Nederlandstalige gezondheidszorg uiteraard een prioriteit, zeker en vast ook in Brussel. Wij volgen dan ook de hervorming van de Brusselse wachtdienst op de voet. We denken dat er kansen aan verbonden zijn. We weten allemaal wel dat er een aantal Nederlandstaligen zijn vanuit maar ook van buiten Brussel die aan Franstalige universiteiten geneeskunde gaan studeren. Dat gebeurt om allerlei redenen. Het kan aan de UCL zijn in Sint-Lambrechts-Woluwe, of aan de ULB. In die pool van Franstalige huisartsen is er dus een potentieel aanwezig van Nederlandstaligen of op zijn minst Nederlandkundigen.

Deze hervorming bevat kansen die wij moeten valoriseren, waardoor we de druk kunnen verminderen op de Nederlandstalige huisartsen in Brussel. De uitdaging zal zijn om de effectieve tweetaligheid van die eengemaakte wachtdienst te garanderen. Minister, mijn vraag sluit aan bij de bezorgdheid van mijn collega's: hoe kunt u uw steentje bijdragen aan het effectief en kwalitatief tweetalig maken van die eengemaakte huisartsenwachtdienst?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Als Vlaams minister bevoegd voor Brussel ben ik uiteraard begaan met een gegarandeerde Nederlandstalige dienstverlening en voorzieningen in Brussel. Het is evenwel mijn collega-minister Vandeurzen, bevoegd voor de volksgezondheid, die verantwoordelijk is om een zorgaanbod te verzekeren met voldoende Nederlandstalige voorzieningen. Ik geef u dan ook een antwoord vanuit mijn coördinerende bevoegdheid voor Brussel.

Dit initiatief ligt in de lijn van wat al jaren met het Huis voor Gezondheid en Zorgzoeker wordt nagestreefd: de pool aan Nederlandstalige en Nederlandskundige artsen en zorgverleners vergroten om zo het zorgaanbod voor Nederlandstaligen in Brussel groter te maken. Indien het initiatief effectief resulteert in minder wachtdiensten voor Nederlandstalige huisartsen kan dit de aantrekkelijkheid van een Brusselse praktijk voor – in dit geval Nederlandstalige – huisartsen in opleiding enkel vergroten.

Er moeten natuurlijk goede afspraken worden gemaakt en er moet loyaal worden samengewerkt. Onder die voorwaarden kan ik zeker voorstander zijn van dit initiatief. Zoals u weet, moedig ik ook de samenwerking tussen beleidsniveaus en over taalgrenzen heen altijd aan.

Het gaat hier in eerste instantie om een interne discussie – die overigens lang geduurd heeft, dat weten we allemaal – binnen de Brusselse Huisartsen Kring. De rol die het Huis voor Gezondheid in dezen te spelen heeft, is eerder beperkt. Zij zijn een neutrale, luisterende partner. Zij kunnen desgewenst de rol van facilitator opnemen, zoals ze ook in het verleden al hebben gedaan. We hebben contact opgenomen met hen om hun mening over een en ander te kennen.

Ik heb hierover geen formeel overleg gehad met de Brusselse Huisartsen Kring. Mijnheer Segers, u hebt het zelf gezegd in uw vraagstelling: de werking van deze wachtdienst, het bestaan en het statuut ervan, vallen niet onder de bevoegdheid van minister Vandeurzen, maar van de federale overheid.

Zoals ik hierboven heb vermeld, ben ik niet betrokken bij de totstandkoming van dit project. Ik wil natuurlijk wel een aantal zaken met u delen, na mij daarover te hebben geïnformeerd. Ten eerste: de wachtdienst functioneert momenteel zonder probleem zonder de Nederlandstalige artsen. Met andere woorden: er zijn wel degelijk voldoende Franstalige artsen bereid om de wacht te doen. Dat is niet onbelangrijk.

Ten tweede: mochten alle huisartsen worden verplicht een wacht te doen, dan zou elke deelnemende huisarts maar één wacht per drie jaar moeten doen. Er zijn dus op zich genoeg artsen.

De tweetaligheid – een belangrijk aspect in uw vragen – wordt onder andere op de volgende manier gegarandeerd: elke deelnemende arts kan een taalexamen afleggen. De Nederlandstalige huisarts legt uiteraard een Frans taalexamen af en de Franstalige huisarts een taalexamen Nederlands. Wanneer dit zal gebeuren – want naar aanleiding van deze hervorming moeten er nog een aantal zaken worden beslist – zal dit normaal gezien via Selor gebeuren. Daardoor zullen we een objectieve basis hebben, en niet zomaar 'een' talenkennis.

Vanaf 2016 zou minister Vanhengel onderzoeken in welke mate er op dat ogenblik een tweetaligheidspremie nuttig is. Deze premie zou Franstalige en Nederlandstalige artsen moeten stimuleren om deel te nemen aan de wachtdienst. Voor die shiften waar de beschikbaarheid van een Nederlandskundige verplicht is – de uren waarop de Brusselse Huisartsen Kring een wacht organiseert, dus niet overdag, wanneer de huisarts in principe beschikbaar is – zal er telkens van alle wachtdoende artsen minstens één Nederlandstalige beschikbaar zijn. Dat is dus een organisatorisch aspect waartoe men zich heeft verbonden en dat uiteraard nogal cruciaal is in de operationalisering van heel deze afspraak.

Daarnaast wil ik nog verwijzen naar enkele elementen en indicaties waaruit blijkt dat er toch enige bereidheid is bij Franstalige artsen om het Nederlands te leren. Het Huis voor Gezondheid kreeg enige tijd geleden de vraag van een aantal Franstalige huisartsen om een aanbod taallessen medisch Nederlands te organiseren. De artsen werden in eerste instantie door het Huis voor Gezondheid naar een aantal taalscholen georiënteerd, maar in tweede instantie werd een beroep gedaan op het Huis van het Nederlands om een plan van aanpak te bespreken. Het Huis voor Gezondheid zou instaan voor de contacten met de Franstalige huisartsen en het Huis voor het Nederlands zou het meest aangepaste taalaanbod – het best aansluitend op de behoefte van deze artsen – uitzoeken.

Men heeft daarover verder samengezeten. Er is een overleg geweest tussen het Huis voor Gezondheid, het Huis van het Nederlands en de Fédération des Associations de Médecins Généralistes de Bruxelles. Deze laatste vereniging was heel positief over dit plan, wilde dit zo snel mogelijk uit de startblokken krijgen omdat de tweetalige wacht op dat moment ook toen al in de wachtkamer zat – om het zo te zeggen – en ze zich bewust waren van het feit dat ze binnen deze tweetalige wachtdienst het Nederlands nodig zouden hebben.

Het Huis voor Gezondheid heeft zich ertoe geëngageerd de geïnteresseerde Franstalige huisartsen voor hun activiteiten uit te nodigen, hun de nieuwsbrief Zorgzoeker te sturen en ervoor te zorgen dat ze hun Nederlands kunnen blijven oefenen. De praktische uitwerking hiervan zal na de cursus zelf gebeuren.

Ik moet helaas mededelen dat tot nu toe geen subsidies zijn gevonden om dit van de grond te krijgen. Dit is echter vrij recent. Ik moet met mijn collega's nagaan hoe we hier het best een antwoord op kunnen bieden.

In elk geval is bij een belangrijk gedeelte van de Franstalige artsen een mentaliteitswijziging opgetreden. Zij willen hier op een positieve wijze instappen. Het Huis voor Gezondheid en het Huis van het Nederlands zijn nog steeds bereid om faciliterend op te treden indien in de toekomst een gelijkaardige vraag zou worden gesteld.

Op de specifieke vraag over de huidige werking van Terranova kan ik momenteel geen antwoord geven. We zullen deze relevante zaak zeker verder uitzoeken. Ook vanuit het perspectief van de VGC is dit een pertinente vraag. Op dit ogenblik kan ik echter geen antwoord geven. Ik neem aan dat de Brusselse Huisartsen Kring niet over één nacht ijs is gegaan en hier een consistent antwoord op kan geven. Ik wil dit best uitzoeken. Momenteel kan ik echter geen technisch antwoord op deze vraag geven.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers (N-VA): Minister, ik dank u voor uw toelichting en voor uw visie op deze zaak, die iedereen duidelijk aanbelangt. We hebben een gemeenschappelijke mening. We zullen dit verder blijven opvolgen. Indien we hier onze zegen aan kunnen geven, moet het voor alle partijen een win-situatie zijn. Dit moet volgens mij de eindconclusie zijn.

Wat de Nederlandstalige huisartsen betreft, moet dit een impact hebben op het aantal wachtdiensten. Wat de fundamentele bekommernis betreft, verwijs ik naar het zoveelste klachtenmailtje dat me net heeft bereikt. Het gaat om een dringende medische opname in Brussel. Er is een kind van 2 jaar bij betrokken. De spoedafdeling heeft 's nachts artsen opgeroepen die het Nederlands niet kundig zijn. Die verhalen moeten stoppen. We hebben het hier over iets anders gehad, maar dergelijke toestanden zouden in de huidige tijdsgeest in onze hoofdstad niet meer mogelijk mogen zijn. Indien op dat vlak stappen kunnen worden gezet, zullen we verheugd zijn hier onze zegen aan te kunnen geven.

Minister, we zullen dit blijven opvolgen. U hebt een aantal elementen vermeld, zoals de rol die het Huis van het Nederlands en minister Vanhengel spelen. Dit is voor opvolging vatbaar en dat is dan ook wat we zullen doen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Minister, ik volg deze lijn. We moeten het positieve zien. Ik heb u horen zeggen dat er bij de Franstalige artsen interesse is om Nederlands te leren. We moeten hier hard op inzetten. Dit is ook een antwoord op de vraag in verband met de spoeddiensten. Ik ga ervan uit dat de meeste artsen slim genoeg zijn om Nederlands te leren. Het gaat om de bereidwilligheid en het vinden van de motivatie. We moeten eventueel in stimulansen voorzien. Op die manier kunnen we op het vlak van de gezondheid in Brussel belangrijke stappen vooruit zetten. Ik hoop dat het denkspoor betreffende het aanboren van de interesse verder wordt gevolgd.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. We moeten de zaak positief benaderen en nagaan in welke richting dit zal evolueren. Er bestaat effectief een grote vraag. Die vraag heeft overigens niet enkel betrekking op het Nederlands of het Frans. Op de website www.geomed.be kan iemand in het Swahili of het Turks een dokter zoeken. Ik stel me daar wel vragen bij. Ik heb net even naar mijn eigen gemeente gekeken. Er staan een aantal dokters vermeld waarvan ik nog nooit heb gehoord en die ik zeker niet als Nederlandstaligen ken. Het is belangrijk dat we voldoende kwaliteit kunnen garanderen. Indien we stellen dat een dokter Nederlands spreekt, moet hij ook op een voldoende hoog niveau Nederlands kunnen spreken. We zullen nog even afwachten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.